

Uchwała nr XII/127/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 16 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Wałbrzycha projekcie uchwały budżetowej
Miasta Wałbrzycha na 2026 rok

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Jacek Kalus — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Małgorzata Rybińska — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Wałbrzycha projekcie uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2026 rok.

Uzasadnienie

Z art. 233 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, wynika, że sporządzenie projektu uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Przy realizacji tego zadania organ wykonawczy winien kierować się zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych oraz postanowieniami organu stanowiącego zawartymi w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, podjętej na podstawie art. 234 u.f.p. Zgodnie z wymogami art. 238 ust. 1 u.f.p. projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Na podstawie przedłożonego projektu uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2026 rok Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

W projekcie budżetu na 2026 rok zaplanowano następujące wielkości budżetowe:

- dochody ogółem w kwocie 1.469.751.720,14 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 1.513.766.791,90 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 44.015.071,76 zł,
- przychody ogółem w kwocie 70.960.697,60 zł,
- rozchody ogółem w kwocie 26.945.625,84 zł.

Dochody bieżące określono w kwocie 1.037.182.851,14 zł, natomiast wydatki bieżące w kwocie 951.229.739,62 zł, co oznacza zachowanie relacji, o której mowa w art. 242 u.f.p.

Planowany deficyt budżetu w kwocie 44.015.071,76 zł, zgodnie z projektem uchwały budżetowej, zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z: planowanej emisji obligacji komunalnych (33.054.374,16 zł) oraz wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. (10.960.697,60 zł). Z przedstawionego w projekcie wieloletniej prognozy finansowej, przewidywanego wykonania budżetu na koniec 2025 r. oraz projektu budżetu na 2026 r. wynika, że Miasto angażuje w 2026 r. całą kwotę wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. w łącznej wysokości 10.960.697,60 zł do zrównoważenia budżetu 2026 r. przed zakończeniem bieżącego roku budżetowego. W przypadku niezrealizowania przychodów z tytułu ww. środków w prognozowanej wielkości konieczne będzie ograniczenie wydatków budżetu.

Z projektem uchwały budżetowej przedłożony został projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2026 - 2044, zawierający prognozę kwoty długu i jego spłaty. Zadłużenie miasta na koniec 2026 r. określono w kwocie 915.790.586,32 zł. W stosunku do przewidywanego długu miasta na koniec 2025 r. wynoszącego 882.736.212,16 zł, zadłużenie miasta wzrasta o 3,74%. Kwota długu na koniec 2026 r.

stanowi 95,72% planowanych w tym roku dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Skład Orzekający zwraca uwagę, że konstrukcja budżetu, gdzie na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych zaciąga się kolejne zobowiązania, może uniemożliwić realizację ustawowych zadań nałożonych na miasto oraz utratę zdolności do terminowej spłaty rat kredytów i pożyczek lub wykupu papierów wartościowych.

Obliczone na podstawie prognozowanych wielkości, relacje spłaty zobowiązań finansowych i kosztów ich obsługi, określone w art. 243 u.f.p. nie przekraczają dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi). W latach objętych prognozą planuje się wysokie nadwyżki operacyjne w kwotach od 60,53 mln zł do 168,84 mln zł, przy przewidywanej w 2025 r. nadwyżce operacyjnej w wysokości 26,95 mln zł oraz wykonanej w 2024 r. w kwocie 4,97 mln zł. Jednocześnie w latach 2026 - 2031 zaplanowano wydatki bieżące odpowiednio w kwotach: 951,23 mln zł, 946,04 mln zł, 937,88 mln zł, 951,74 mln zł, 974,13 mln zł oraz 998,26 mln zł, w stosunku do przewidywanego wykonania wydatków bieżących w 2025 r. na poziomie 1.009,86 mln zł, co oznacza spadek wydatków bieżących (w tym na wynagrodzenia i składki od nich naliczane), do czego nie odniesiono się w objaśnieniach do projektu w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Zdaniem Składu Orzekającego realizacja budżetu w prognozowanych wielkościach obarczona jest dużym ryzykiem. Niezrealizowanie prognozowanych wartości na założonym poziomie może spowodować niezachowanie dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia, o którym mowa w art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej miasta a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji.

Mając powyższe ustalenia na uwadze, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji, którą Prezydent jest zobowiązany przedstawić Radzie Miejskiej przed uchwaleniem budżetu.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Jacek Kalus